Příprava na udílení svátosti biřmování

1. TÝDEN: DUCH SVATÝ JAKO VODA

Úvaha

Božská osoba Ducha svatého je pro nás ze všech tří osob nejméně představitelná a čitelná – popravdě nám uniká, protože lze obtížně uchopit něco neviditelného a přesto působícího… Nicméně Bůh právě takto neviditelně a skrytě působí v tomto světě a v každém z nás. A tak nám Písmo a celá křesťanská tradice přispěchává na pomoc a vyjadřuje přítomnost a působení Ducha svatého v různých konkrétních symbolech, kterým podle své lidské zkušenosti rozumíme.

Duch svatý je tedy vyjadřován nejprve symbolem vody. Voda slouží životu: vyživuje, omývá, osvěžuje, tiší žízeň, zalévá, mění a udržuje život, umožňuje růst… Voda se tak stává znamením neviditelného působení Ducha svatého: ve křtu jsme byli vodou a Duchem svatým zrozeni k božskému životu (zde je voda přímo svátostným znamením); Duch svatý nás vnitřně oživuje, osvěžuje naši ztrápenou a zemdlenou duši, omývá od hříchu, nasycuje nejhlubší touhy srdce, dává růst ve vztahu ke Kristu, umožňuje nový začátek i vytrvalost a pomáhá přestát ve vyprahlostech a nesnázích denního života i v utrpeních a těžkostech. Bez Ducha svatého vnitřně umíráme a ztrácíme božský život, k němuž jsme povoláni.

Citát

Myslím, že všichni známe lidi, kteří jsou jako studna čerstvé vody. Známe jiné, kteří jsou močálem, z kterých vycházejí bažinaté výpary, lidi, ve kterých uvnitř není žádný opravdový život. Ale chválabohu jsou také takoví, ve kterých je tu jakoby čerstvá voda Ducha svatého. Duchu svatému je vlastní, že tryská jako studna a dává život. Proto nemá žádný člověk Ducha svatého jen pro sebe. Kdo přijme Ducha svatého a dá mu prostor, stane se studnou, pramenem … Chceme prosit Pána, aby nám stále znovu dával v pouštích této doby, ve všech jejích ohroženích a nebezpečích, živou, čerstvou, tryskající vodu Ducha svatého.

Joseph Ratzinger – papež Benedikt XVI.

Modlitba sestry Marie od Ukřižovaného Ježíše (1846-1878)

Duchu svatý, osvěť mě. Lásko Boží, stravuj mě. Veď mě na cestu pravdy. Maria, Matko, provázej mne. Požehnej mi s Ježíšem. Ochraňuj mě před každým zlem, klamem a nebezpečím.

Prameni míru a světla, přijď a osvěť mě. Jsem hladová, přijď a nasyť mě. Jsem žíznivá, přijď a osvěž mě. Jsem slepá, přijď a daruj mi zrak. Jsem chudá, přijď a obohať mě. Jsem nevědomá, přijď a pouč mě. Duchu svatý, celá se ti odevzdávám. Duchu svatý, je tvým úkolem seznámit mě s Ježíšem. Apoštolové žili dlouho s Ježíšem, aniž mu správně porozuměli. Ale když jsi k nim přišel ty, konečně ho pochopili. I mě můžeš darovat toto porozumění. Přijď, můj utěšiteli, přijď má radosti a můj pokoji, má sílo a mé světlo. Přijď, osvěť mě, abych našla pramen, u kterého mohu ukojit svou žízeň. Jedna tvá kapka stačí, aby mi ukázala Ježíše takového, jaký je. Ježíš říkal, že přijdeš k nevědomým, já jsem nejnevědomější ze všech. Neprosím tě o žádnou jinou vědomost než o tu, jak lze najít Ježíše. Neprosím tě o žádnou jinou moudrost než o pochopení Ježíše.

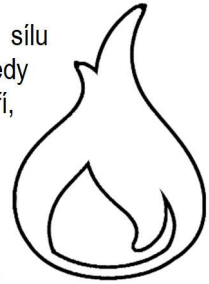
Úryvky z Písma svatého (nejen) na každý den v týdnu

1. Mojžíšova 1,1,-10 | Izaiáš 44,1-4 | Ezechiel 47,1-12 | Jan 3,1-6 | Jan 7,37-39 | Skutky 1,3-8 | 1. Korinťanům 10,1-13 | 1. Korinťanům 12,4-13 | 1. Janův 5,5-8 |

Příprava na udílení svátosti biřmování

2. TÝDEN: DUCH SVATÝ JAKO OHEŇ

Úvaha

Duch svatý je pro svou nepřekonatelnou sílu tajemného působení přirovnáván k živlům. Je tedy také spojován s obrazem ohně. Oheň hoří, přetváří, radikálně očišťuje, spaluje, hřeje a dává světlo. To vše neomylně a účinně – jen je potřeba vytvořit ohni podmínky, pak už se šíří a působí sám svou vnitřní mocí. Podobně Duch svatý potřebuje naši svobodu, která se mu otevírá, a pak může mocí božské lásky vstoupit do našeho života: osvěcuje náš rozum, abychom správně smýšleli; dává světlo na cestu, abychom se dobře rozhodovali a viděli dobro a Boha s jeho působením kolem sebe a v sobě; spaluje v nás všechno temné a hříšné, a tím pročišťuje naše nitro; rozehřívá naše vlažná srdce svou žhnoucí láskou; rozněcuje a živí v člověku plamen víry, naděje a lásky; přetváří nás ustavičně do podoby Kristovy. V pohledu na událost Letnic také můžeme pochopit, že Duch svatý darem ohně sjednotil apoštoly a uschopnil je k veřejnému a statečnému hlásání evangelia. Tak působí v církvi všech dob, aby Kristovy učedníky sjednocoval v jedné víře, takže si rozumí, a přiváděl je k hlásání a k vydávání působivého svědectví Kristu.

Citát

V bouřlivém větru dne Letnic sestoupil plamen Ducha svatého na shromážděnou obec učedníků, zapálil v nich oheň, dal jim tento nový oheň Boží, o kterém Pán řekl: „Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul.“ (Lk 12,49) Dvanáct apoštolů se svými pomocníky a pomocnicemi neslo tento plamen do všech konců světa, táhli novou světelnou Boží stopu světem a tímto svatým plamenem změnili zemi. Oheň, který přinášeli, nebyl zápalnou pochodní, jakou ničivě vrhli do světa dobyvatelé a válečníci. Tím spíše však to nebyla ohnivá pochodeň, kterou hodili do světa krvaví diktátoři naší současné doby a vyvolali tak hrůzný ohňostroj, který měl zanechat jen spálenou zemi. Boží oheň, oheň Ducha svatého je jiný … Je to plamen, který hoří, to ano, ale neničí, nýbrž hořením v nás uvolňuje zakrytou pravdu a zasypanou lásku, a tak nás přivádí k sobě samým, proměňuje nás v to, čím máme být.

Joseph Ratzinger – papež Benedikt XVI.

Modlitba

Ó, Pane, ty, který s námi máš slitování, odstraň ze mě moje hříchy a dej ve mně vzplanout ohni svého svatého Ducha. Odstraň ze mě srdce z kamene a dej mi srdce z masa a krve, srdce, které tě bude milovat a uctívat, srdce, které se bude radovat z toho, že tě smí následovat, že smí tobě patřit. *Sv. Ambrož Milánský*

Duchu zmrtvýchvstalého Krista, Duchu soucitu, Duchu chval, nikdy neskončí tvoje láska ke všem lidem. Duchu živého Boha, jsi tady, jsi přítomný, i když se zdá, že všechno spalují pochybnosti. Ty sám rozdmýcháváš oheň, který kdesi v našem popelu už jen doutnal. Ty pak živíš tento oheň našimi protivenstvími, našimi trny, vším, co nás bolí na druhých, na nás samotných. Díky tobě jsou taveny kameny našich srdcí, temnoty se stávají světlem, světlo rána protrhuje noc.

Bratr Roger z Taizé

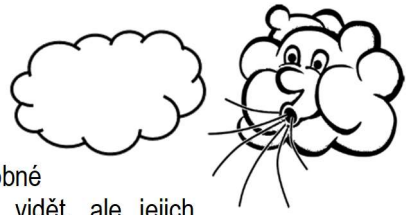
Úryvky z Písma svatého (nejen) na každý den v týdnu

Žalm 66,1-20 | Zachariáš 13,9 | Malachiáš 3,1-4 | Matouš 3,5-11 | Marek 13,9-11 | Skutky 2,14-21 | 1. Korinťanům 6,9-11 | 2. Korinťanům 3,17-18 | Efezanům 4,1-4 | 1. Petrův 1,6-9 | Zjevení 3,17-19|

Příprava na udílení svátosti biřmování

3. TÝDEN: DUCH SVATÝ JAKO VÍTR A OBLAK

Úvaha

Ještě jeden živel stojí ve službě vnímání Božího Ducha: vítr má v hebrejštině stejné označení jako dech – vítr i dech jsou podobné v tom, že nejsou navenek vidět, ale jejich působení je velmi účinné: dýchání je nutné k životu a foukání způsobuje důležité proudění vzduchu; vítr rozhání mlhu, přináší čerstvý vzduch, pohání stroje (mlýny, elektrárny), ohýbá stromy, duje do lodních plachet, přenáší semena, aby mohla někde zakořenit… To všechno pak vztahujeme na působení Božího Ducha: není vidět, ale umožňuje život naší duše (srov. Ž 66,9); uvádí náš život do pohybu, abychom kráčeli za Kristem; pomáhá nám poddat se poslušně a pokorně Pánu; rozhání temnoty strachu, únavy a smutku; dává sílu a chuť ke stále novému začátku; je mocí, která si podmaňuje naše srdce, abychom se nechali unést Boží láskou, která přesahuje naše schopnosti a síly. To je letniční hukot Ducha (srov. Sk 2,2), který nás rozhýbe a zformuje v činné a živoucí křesťany.

Oblak je zdrojem vláhy, čímž spojuje nebe se zemí. Oblak ukazuje na děj, který se odehrává, ale současně zahaluje a činí nepřístupným. Proto je v Bibli označením Božího působení, které je neproniknutelné, a přesto jasně přítomné: oblak Boha zjevuje i zahaluje. Ježíš učinil Boha zjevným na této zemi. Boží Duch je pak tím, který Krista zpřítomňuje, ač jeho působení je ponejvíce skryté a neviditelné. Duch je zárukou rosy Boží milosti, kterou na nás chce Bůh nechat spočinout.

Citát

Podívejme se například, co se děje, když přijde vichr. Stromy se ohýbají a mohutné libanonské cedry, které mu chtějí klást odpor, se lámou … A pozorujme lístky, které se naopak větru podvolují, a neutrpí proto žádnou újmu, aspoň dokud jsou zelené. Naše duše by měly být vůči Duchu vnímavé a poslušné stejně jako listy vůči větru … Jít nebo veslovat proti větru je pořádná námaha. Ale s větrem v zádech je to hračka! Dělat něco bez Ducha svatého je dřina. Ale když totéž podniknete s ním, hned je vše lehčí!

Raniero Cantalamessa OFMCap., papežský kazatel

Modlitba

Přijď, Duchu svatý! Přijď, Boží moci a něho! Přijď ty, který jsi pohybem i klidem zároveň! Obnov naši odvahu, naplň naši samotu ve světě, vytvoř v nás důvěrné spojení s Bohem! Již neříkáme jako prorok: Přijď od čtyř větrů, jako bychom dosud nevěděli, odkud pocházíš. My voláme: Přijď, Duchu, z Kristova boku probodeného na kříži! Přijď z úst Zmrtvýchvstalého!

Duchu, který ses vznášel na počátku nad pouští a temnotami světa, proměňoval jsi hlínu a chaos ve vzájemný soulad a vdechl jsi život člověku v hlubinách, přijď a dej naší poušti rozkvést, modli se v nás ty sám, proměň nás v Syna, uschopni duši k milosti, dej, ať se pevně držíme Otce a jeho rady.

Z hymnáře Stanbrookského opatství, Velká Británie

Úryvky z Písma svatého (nejen) na každý den v týdnu

2. Mojžíšova 24,15-18 | 2. Mojžíšova 33,9-11 | Žalm 104,27-31 | Izaiáš 55,10-13 | Ezechiel 37,1-14 | Lukáš 1,34-38 | Lukáš 21,25-27 | Jan 3,3-8 | Jan 20,19-23 | 2. Korinťanům 3,17-18 |

Příprava na udílení svátosti biřmování

4. TÝDEN: DUCH SVATÝ JAKO HOLUBICE, POMAZÁNÍ A PEČEŤ

Úvaha

Holubice jako zářivě bílý a krásný tvor je symbolem míru, pokoje, naděje a touhy po všem dobrém. Podle starozákonního vyprávění přinesla holubice Noemovi do archy větévku olivy – radostné poselství o skončení hrůz potopy (srov. Gen 8,8-12). Holubice se ukázala při Ježíšově křtu, protože na Ježíše sestupoval Duch svatý (srov. Mt 3,16-17). Holubice tak vyjadřuje naději na blízkost Ducha, který sestupuje do našich srdcí. Je třeba mu připravit místo, aby nás mohl svou přítomností pokojně ujišťovat, že jsme Boží děti, že v nás Otec má zalíbení, že nás Boží Syn vykoupil, zůstává s námi a táhne nás k sobě.

Trvalý příbytek sestupujícího Ducha vyjadřuje symbol pomazání. Olej při mazání proniká do hloubky, zanechává stopu, osvěžuje a vyživuje, dává krásu, zdraví a vůni. Je také symbolem síly, protože je zdrojem energie, a protože sloužil zápasníkům jako výzbroj proti nepříteli, který je pak nemohl snadno chytit a přemoci. Ježíš je ten vpravdě pomazaný, tzn. Mesiáš, Kristus, plný Ducha svatého. I my očekáváme Ducha, který pronikne náš život a stane se pro nás stálým zdrojem síly v boji proti zlu, zdrojem duchovní krásy a radosti i vůně dobrého života.

Pečeť pak podtrhuje výše uvedené: pro svou nesmazatelnost a pravost vyjadřuje trvalé a jasné potvrzení identity. Duch svatý tedy trvale přebývá v těch, kteří se mu odevzdali, a tak vytváří identitu Božích dětí, jichž se Bůh nikdy nezřekne, naopak v nich má trvalý příbytek. To je také účinkem svátosti biřmování.

Citát

Svatá Terezie z Avily měla jednou o Letnicích vidění: na hlavu jí usedla holubice s jakoby perleťovými křídly, která vydávala jasnou záři. Její duch, který v takových případech býval rozrušen, se však „usebral do velkého pokoje … a začal okoušet klid a příjemnost". V přítomnosti Ducha svatého sestupuje na duši pokoj stejně jako na bitevní pole po útěku nepřátelského vojska.

Raniero Cantalamessa OFMCap., papežský kazatel

Modlitba

Duchu, který osvěcuješ každého člověka, zažeň, ó, Svatý, z naší mysli strašlivou noc, ty, který miluješ každou rozumnou myšlenku. Vylij na nás své pomazání, Milosrdný. Ty, který vždy očišťuješ od vin, očisti zrak vnitřního člověka zastřený zlem; abychom spatřili Nejvyššího Otce, kterého jen oči těch, kdo mají čisté srdce, mohou spatřit, ty, svědku Kristovy moudrosti.

Notker Balbulus

Duchu svatý, můj Pane a Bože, od tebe vzešla rada k lidské spáse, ty jsi stáhl Boha z nebe do lůna Panny, ty jsi láska, pro niž se Bůh spojil s naším tělem … Tvé milosrdenství je velké, Pane. S obnovenou nadějí tě pro ně vzývám: pečeti víry, přímluvce věřících, světlo, ohni a zdroji světla, vyslechni toho, kdo tě volá, a přijď. Jestliže nás povedeš ty, uvidíme obraz Boha spolu s obrazem Syna a poznáme tebe, který z nich vycházíš, prameni života a řeko pokoje.

Rupert z Deutzu

Úryvky z Písma svatého (nejen) na každý den v týdnu

1 Sam 16,10-13 | Žalm 45,4-10 | Žalm 89,21-30 | Lukáš 1,30-38 | Lukáš 4,14-21 | Jan 12,1-8 | Skutky 10,37-43 | 2 Kor 1,21-22 | 2 Kor 2,14-16 | Efezanům 4,30-32 | 1. Janův 2,27 |